

**TÜRKİYE BİRLEŞİK KOMÜNİST PARTİSİ (TBKP) KURUCULARI SARGIN VE KUTLU
ANKARA MERKEZ CEZAEVİ 10. KOĞUŞUNDAN SESLENİYOR:**

“DEMOKRASI TOPRAKTAN YUKARI BOY VERİYOR”

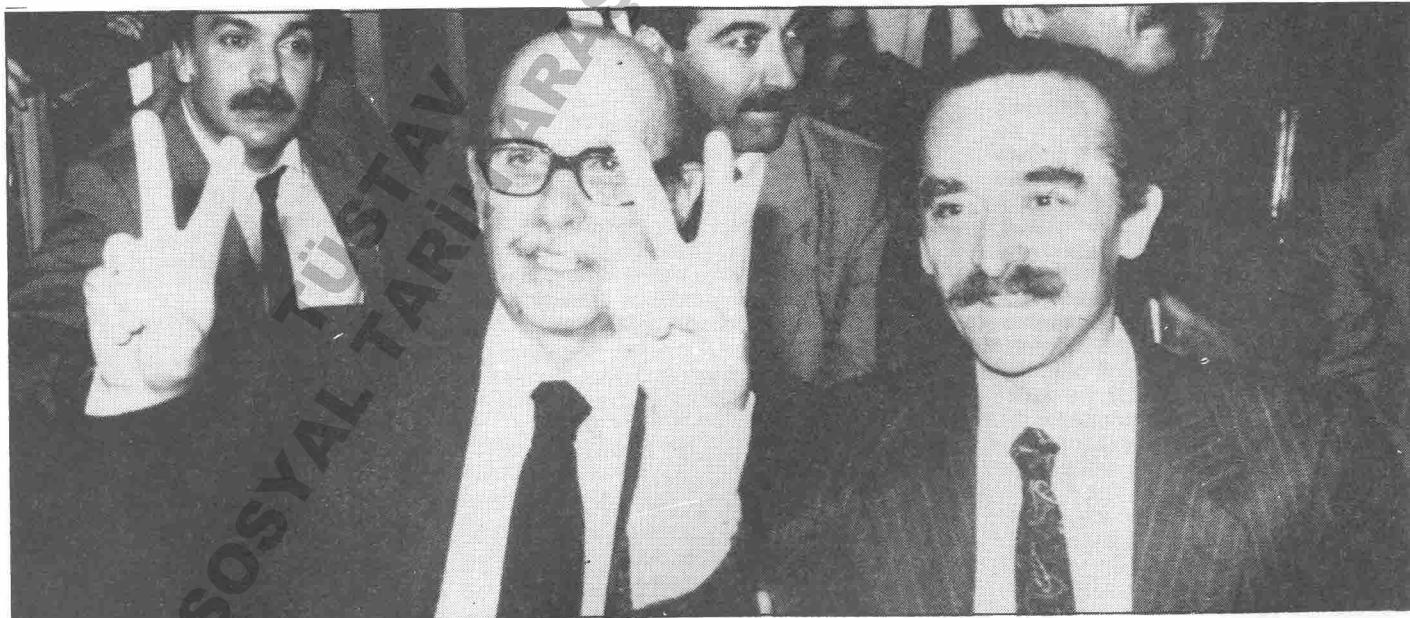
....“Bugün toplumumuzun ezici çoğunluğu demokrasinin ekmek gibi, su gibi bir gereksinim, bir yaşam tarzı olduğu gerçekini kavramaya başlıyor. Bundan toplumumuzun her kesiminden, işçi ve emekçilerimizin, aydınlarımızın, gençlerimizin, kadınlarımızın aralarından çıkan ve hangi politik görüşte olursa olsun demokrasi düşüncesinin taşıyıcılarının belirli bir rolü vardır. Ve demokrasımız, bu geniş yelpazeye yayılan demokrasi güçlerinin ortak eseri olacaktır.

Yillardır verilen kahırlı mücadelelerle kırac toprağa serpiler, demokrasi, özgürlük ve aydınlanma tohumları artık filiz veriyor.

Demokrasi topraktan yukarı boy veriyor.

Bu son derece sevindirici, sevindirici olduğu kadar da esinlendirici yenilikçüler veren sağlıklı bir gelişmedir.

...Karşımızdaki engelleri hiç küçümsemeden, her demokratik mevziyi görünüşte ne kadar önemsiz gözükse de, en geniş birlikte ve kararlılıkla elde edip koruyarak demokrasımızı kazanacağız. Niteliksiz değişimlerin ufak ufak niceliksel değişim birikimlerinden oluştuğunu akılda tutarsak 12 Eylül'den bu yana, demokrasi için azımsanmayacak bir yol aldığımızı görürüz. Bu bize gelecek için, üstelik de yakın gelecek için umutlu olmadık huklilik kazandırıyor.

KUTLU: “DÜŞÜNCEDEN VE DÜŞÜNENLERDEN KORKANLARA ACIYORUM”

4 Temmuz'da yapılan 3. duruşmada savcının İddianameyi okuması bitti. Daha sonra sorgulamaya geçildi. Haydar Kutlu 167 sayfalık yazılı ifadesinin 47 sayfalık bölümünde şu görüşlere yer verdi:

“Davanın sonucu ne olursa olsun, sonuçta gerçek yargıyı halkımız verecektir...” “..Şu İddianameyle halkımızın, dünya demokratik kamuoyunun önüne çıkmak için ya şaşkınlık içinde ya da perversiz olmak gerekir. İddianame, temel tezleri ve bütün dayanaklarıyla daha duruşmanın ilk gününe iskambil kağıtlarından yapılmış bir şato gibi çökmiş ve dağıtılmıştır. Çünkü o, hukuku, yasaları bir yana bırakıp doğrudan toplumsal meşruyetimize ideolojik, politik saldıri yöneltmektedir. Temel tezi, görüşlerimizin hiç bir zaman benimsenmediğini kanıtlamaktır. İşte tek darbede tarihin çöplüğüne atılan tez budur.” “...Halkımızın dertlerinden, tasalarından uzakta, tarih bilincinin izine bile rastlanmayan şu İddianameye, artık çoktan fosilleşmiş yasaların kararlık, küflü zindanına hapşolmuş şu İddianameye acıayarak bakıyorum. Düşünceden ve

her zaman varolacaktır. 12 Eylül bunun en son kanıdır. Baskılar, tutuklamalar çare değildir. Namık Kemal'in dediği gibi, “eğer elinizden geliyorsa, düşüncey i kıldırın insanlıkta”. Bu nedenle, yasal TBKP demokrasimiz bir süs çiçeği asla olmayacağındır. Sorun, “bir de yasal komünist partimiz olsun” sorunu değildir. Türkiye'nin demokrasisi, demokrasının Komünist Partisi'ne, sol'a gereksinimi var.” “...Burjuvazinin partileri varsa, işçi sınıfının da partileri olacaktır. Topal demokrasi daha fazla yürümez.” Kutlu, Türkiye'ye dönüş gerekçelerini anlatırken, “darbeleri önlemeye görevinde, ulusal uzlaşmaya sağlanabileceğini umuyorduk. Demokrasiyi kurmayı ve geliştirmeyi amaçlıyorduk. Bu ülkeye dönmekle mümkün olabilirdi” dedi. Türkiye'de bazı tabuların yıkılması gerektiğini, bu tabulardan birisinin Komünist Partisi'nin yasallığı, ikincisinin de Kürt halkının varlığı olduğunu ifade eden Kutlu söyle konusunda: “Biz istikrardan

niceliksel değişim birikimlerinden oluştuğunu akılda tutarsak 12 Eylül'den bu yana, demokrasi için azımsanmayacak bir yol aldığımızı görürüz. Bu bize gelecek için, üstelik de yakın gelecek için umutlu olmadık huklilik kazandırıyor.

Çeşitlilik içinde birlik ilkesi temelinde, hep beraber, kavga ile türkü ile şiir ile gelecek aydınlık günleri ilmik ilmik örüyoruz"...

NİHAT SARGIN

Türkiye İşçi Partisi Genel Sekreteri Nihat Sargin, 16 Kasım 1987'de Esenboğa Havalanına inen uçaktan yedi yıllık gurbet yaşamını tamamlayıp döndüğünde, 61 yaşındaydı.

Memur bir ailenin üç çocuğundan en küçüğüdür. İlk, orta, lise öğrenimini İstanbul'da tamamlamış, İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi'ne 1945'te girmiş ancak öğrenimini araya giren tutuklamalar ve yargılanmalar nedeniyle 1957'de tamamlamıştır.

2 Temmuz 1946'da kurucuları arasında bulunduğu İstanbul Yüksek Tahsil Gençlik Derneği, 1960'lara kadar en etkili gençlik örgütlenmesi olarak tarihe geçmiştir. 1951'de kapatıldığından, 1950 yılında Kore'ye asker gönderilmesine karşı başlatılmış kampanya nedeniyle Sargin'in mahkümiyeti sürüyordu.

1951'de başlayan TKP davasının en genç sanıklarındandı. 1955'de bu kez 6-7 Eylül olayları bahane edileerek tutuklanan Sargin, 1957'de bitirdiği fakülteden sonra başladığı uzmanlık eğitimini 1964'de tamamlayarak, göğüs hastalıkları mütehassisi olmuştur. 1961'de Temel Hakları Yaşatma Derneği kuruluşunda bulunmuştur. 1962'de Türkiye İşçi Partisi'ne katılmıştır. 1964'de Genel Sekreter yardımcısı, 1966'da ise Genel Sekreter olmuştur. 1975'de TİP'in yeniden kuruluşunda yine Genel Sekreterlik görevine seçilmiştir.

Yıldız Baştımar ile evli olan Sargin, kendi sözüyle "44 yıldır mücadele içindedir."

Çünkü o, hukuku, yasaları bir yana bırakıp doğrudan topluma meşruiyetimize ideolojik, politik saldırısı yönelmektedir. Temel tezi, görüşlerimizin hiç bir zaman benimsenmediğini kanıtlamaktır. İşte tek dárbede tarihin çöplüğüne atılan tez budur. "...Halkımızın dertlerinden, tasalarından uzakta, tarih bilincinin izine bile rastlanmayan su iddianameye, artık çoktan fosilleşmiş yasaların karanlık, küflü zindanına hapsolmuş su iddianameye acıiarak bakıyorum. Düşünceden ve düşünenlerden korkanlara acıyorum."

"...Savcılık makamı iddianamede konuyu bilerek tersine çevirmiştir. İddianame dünyada ve Türkiye'de Komünist Partisi'nin olmaması gerektiğini kanıtlamaya uğraşıyor. Sorunun böyle konusu tamamen yanlışdır. Dünyayı bırakalım, ülkemizde TKP ve komünistler her zaman varoldu, işçi sınıfı varoldukça da

gerekliimdir. ...Bütün azınlık partileri olacaktır. Topal demokrasi daha fazla yürümez." Kutlu, Türkiye'ye dönüş gerekçelerini anlatırken, "darbeleri önleme görevinde, ulusal uzlaşma sağlanması gerektiğini umuyorduk. Demokrasiyi kurmayı ve geliştirmeyi amaçlıyorduk. Bu ülkeye dönmekle mümkün olabilirdi" dedi. Türkiye'de bazı tabuların yıkılması gerektiğini, bu tabulardan birisinin Komünist Partisi'nin yasallığı, ikincisinin de Kürt halkın varlığı olduğunu Ifade eden Kutlu söyle konuştu: "Biz istikrardan yanayız. Ancak bundan, 12 Eylül sonrası yaşanan mezarlık huzuru değil, demokratik istikrarı anlıyoruz. Mücadele, demokrasi isteyenlerle karşı olanlar arasında geçiyor. Ulkede kurulacak yeni demokraside işçi sınıfına yer yoksa, demokrasi olamaz. Demokrasi ülkenin tüm demokrasi güçlerinin çabasıyla gelebilir."

Sosyalist, Sosyal Demokrat, Komünist,
Yeşil, Liberal, Hristiyan Demokrat

120 AVRUPA PARLAMENTOSU MİLLETVEKİLİİNİN TÜRK HÜKÜMETİNE ÇAĞRISI

Sayın Kutlu ve Sarginlarındaki dava 8 Haziran günü Ankara'da başlıyor.

İki Genel Sekreterin hiç bir şiddet eylemi ile suçlanmadıklarını savcısı kendisi de iddianamede kabul ediyor (s.62).

Kutlu ve Sargin'in şu iki nedenle suçlandıklarını ve mahküm edilmelerinin istediği iddianamede açıkça görülmüyor: Birincisi, Komünist inançlara sahip olmak (s.14), ikincisi, Kürt halkın demokratik hakkını savunmuş olmak (s.118).

Sargin ve Kutlu'ya yöneltilen bu suçlama, davanın Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin 9,10 ve 11. maddelerine aykırı olduğunu gösteren yeni bir kanıttır.

Öte yandan, dava, Türk hükümetinin Türkiye'de demokrasının yeniden kurulacağı konusunda son zamanlarda yaptığı açıklamalarla çelişmektedir.

Türk hükümetine, iki Genel Sekreterin ve inançları nedeni ile kovuştur Maya uğrayan herkesin derhal serbest bırakılması, bunun yanı sıra Ceza Yasasının'da Türkiye'de düşünce özgürlüğünü ve politik etkinlikleri güvence altına alan reformlara gidilmesi çağrısında bulunuyoruz.

HAYDAR KUTLU

Türkiye Komünist Partisi Genel Sekreteri Haydar Kutlu, 1981'de ayrılmak zorunda kaldığı Türkiye'ye 16 Kasım 1987'de döndüğünde 44 yaşındaydı. Tokat ilinin Niksar ilçesinde doğmuştur. Üç kardeştenden en küçüğüdür, Memur çocuğu olarak ilkokulu Tokat'da, orta okulu Erzurum'da, Liseyi Isparta'da tamamlamıştır. 1962 yılında İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesine kaydını yapmıştır.

Üniversite öğrenciliği sırasında 1960'lı yılların anti-emperyalist öğrenci hareketleri ve örgütlenmelerinde aktif yer aldı.

İlk kez Cibali Tütün Fabrikası işçilerine bildiri dağıtırken polis tarafından gözaltına alınan Haydar Kutlu bu arada TIP üyesi oldu, TIP İlçe Yönetim Kurulu üyesi ve genel kurul delegeliği de yaptı.

1974'de TKP'nin örgütlenme çalışmalarıne etkin olarak katılan Haydar Kutlu sırasıyla, TKP İstanbul İl Komitesi Sekreterliği, TKP Merkez Komitesi Üyeliği, Politik Büro Üyeliği ve Merkez Komitesi Sekreterliği görevlerini sürdürdü. Haydar Kutlu 1981 TKP Merkez Komitesi Plenumunda Yardımcı Genel Sekreterliğe, 1983 Plenum toplantılarında ise TKP Merkez Komitesi Genel Sekreterliğine seçildi.

TKP'nin 1985 yılında yapılan 5. Kongresinde yeniden Genel Sekreter seçilen Kutlu, İstanbul Üniversitesi Felsefe Fakültesi mezunu Çiçek Yağıcı ile evlidir. Kendi sözleri ile "olağanüstü öğretmeni olan politik göçmenliğini tamamlayıp", yurduna dönmüştür.

TİP VE TKP
Merkez Komitelerinin
8 Haziran 1988 tarihli
değerlendirmelerinden

**"KUTLU VE
SARGIN'IN
BAŞLAYAN
DURUŞMALARI
HALKIMIZIN ÇAĞDAŞ
BİR DEMOKRASİYE
OLAN ÖZLEMİNİ DILE
GETİRİYOR."**

"Genel Sekreterimiz Kutlu ve Sargin, Türkiye Birleşik Komünist Partisi'nin çalışmalarını yasal olarak başlatmak amacıyla, kendi özgür iradeleri ile ülkeye döndüler. Onlar siyasi poliste 19 gün boyunca süren işkenceyle karşılandılar. DGM savcısı Demiral'ın nitelemesi ile "Çağın Davası" olarak, yüzlerce yıllık mahkümiyet cezası istemiyle dün Ankara'da Devlet Güvenlik Mahkemesi'nin karşısına çıkarıldılar. Bu davada yargılanmak istenen sadece Sargin ve Kutlu değildir. Onların yanında sanık sandalyesine oturtulan diğer arkadaşları da değildir. Bu dava -da yargılanmak istenen demokrasidir. Demokrasiye özlem duyan tüm demokratlardır, ilericilerdir, yurtseverlerdir.

Bu dava, savcının hazırladığı iddianamedeki ilkel, çağdaşı düşüncelerin savunucularıyla, ülkemizin çağdaş, demokratik bir yapıya kavuşmasını, toplumun yaşamında baskının, ezginin, şiddetin silinmesini isteyenlerin karşı karşıya olduğu bir davadır. Duruşmanın ilk gününde aydınlarımızın, sanatçılardan, avukatların, bilim adamlarının ve politikacıların, işçilerin, öğrencilerin, demokrasi isteyen halkımızın bütünü, yargılananlarla aynı görüşleri paylaşmamalarına rağmen, gösterdikleri büyük ilgi, destek ve dayanışma bunun içindir.

Ülke dışında, bütün dünyada davaya duyulan ilgi, demokrasiden yana herkesin gösterdiği sıcak dayanışmanın nedeni budur. Bu dava sonucunda, dünyanın gözü önünde de Türkiye'nin çağdaş bir demokrasinin doğrusu bir adım

YURTDIŞINDAKİ TÜRKİYELİLERİN YÜKSELEN DAYANIŞMASI

- BAĞIŞLANAN ONBİNLERCE MARK, ALTIN YÜZÜK, BILEZİK, ZİNCİRLER.
- YÜZLERCE UYARI VE DAYANIŞMA NÖBETİ...
- YENİ KURULAN YÜZLERCE ULUSLARARASI İLİŞKİ...
- CEZAEVİNE YAZILAN MEKTUPALAR, ŞİİRLER..
- GECELER, KONFERANSLAR, PANELLER...
- KONSOLOSLUK VE ELÇİLİKLERDEKİ PROTESTOLAR...

1. Duruşma günü olan 8 Haziran'da Türkiye'nin yurtdışındaki önemli büyükelçilikleri ve konsoloslukları önünde bir dizi ülkede protesto gösterileri düzenlendi. Avrupalı politikacılar, demokratlar ve Türk yetkililer yetkililere protesto mektupları verdiler. Bir örnek; Fransa, Strasburg TC Başkonsolosluğunun öbü.

Her duruşma günü yabancı ülkelerin bir dizi kentinde uyarı ve dayanışma nöbetleri düzenlenerek kamuoyunu dikkati ülkemizdeki gelişmelere çekiliyor. İşte Stuttgart örneği. Kimi kentlerde Türk yetkililer bu tür eylemleri öneğin Recklinghausen'de yapıldığı gibi konuya ilgili sokak tiyatrosu gösterileriyle kültürel olarak zenginleştiriliyor yada Hollanda'nın başkenti Amsterdam istasyonunun önünde yapıldığı gibi müzik gruplarının katılımıyla daha da ilgi çekici hale getiriyorlar

1. duruşmayı izleyen delegasyon üyelerinden de katılanların olduğu Hamburg'da 11 Haziran'da gerçekleştirilen geniş politik yelpazeyin desteklediği Hearing. Tüm ülkelerde yabancı kamuoyunu, kişi ve kurumları bilgilendirmek için bu veya buna benzer etkinlikler düzenleniyor, yabancı örgütleri tanıkları böylesi etkinliklerde önemli bir rol oynuyor.

**HERSEY TÜRKİYE'DE DEMOKRASİ, İNSAN HAKLARI VE
ÖZGÜRLÜKLER İÇİN!**

**Günter Wallraff
En Alttakiler.**
Kiepenheuer & Witsch

"EN ALTTAKİLER"İN YAZARI GÜNTER WALLRAF:

"Türkiye'deki politik tutukluların konumu dünyadaki her demokrati olduğu gibi beni de yakından ilgilendiriyor. Haydar Kutlu ve Nihat Sargin ile birlikte bütün politik tutukluların derhal serbest bırakılması, Türkiye'de insan hakları ve demokrasi ilkelerinin gerçekleşmesi için bir araya gelen demokrasi güçlerini yürekten selamlıyorum."

BAYAN MITTERAND'IN MESAJI:

Fransa Devlet Başkanı François Mitterrand'ın eşi Danielle Mitterand, Ajans France Press (AFP) aracılığıyla, Kutlu ve Sargin ile birlikte yargılananların ailelerine bir empati mesajı gönderdi.

Bayan Mitterand'ın başkanı bulunduğu "Özgür Fransız Vakfı" adına gönderdiği mesajda şöyle denildi: "Kendi adıma ve başkanı bulunduğu Özgür Fransız Vakfı adına geçirmekte olduğunuz zor sınava bütün empatimle yanınızda olduğuma inanmanız istерim"

AVRUPA PARLAMENTOSU BAŞKANI'NIN SARGIN VE KUTLU'YA ÖZEL MEKTUBU

Avrupa Parlamentosu Başkanının talimatlarıyla başkanlık bürosu müdürü Robert Ramsay'ın yazdığı özel mektup 17 Haziran'da yapılan 2. duruşmada, Avrupa Parlamentosu Milletvekili Jens Peter Bonde ta-

duyulan ıhlı, demokrasiden yana herkesin gösterdiği sıcak dayanışmanın nedeni budur. Bu dava sonuçta, dünyanın gözü önünde de Türkiye'nin çağdaş bir demokrasiye doğru bir adım atıp atamayacağının bir göstergesi olacaktır.

Böyle bir davayı halkımız, bilmek, duymak ve izlemek isteyecektir. Savcının iddiaları karşısında komünist liderlerin görüşlerini de öğrenmek isteyecektir. Bu dava herkese açık olmalıdır... ....Biz ülkemizde ve bu davada da, demokrasının kazanacağına inanıyoruz. Çünkü halkımıza, demokrasi güçlerine güveniyoruz. Çağdaş düşüncenin, demokrasi fikirlerinin gücüne inanıyoruz. Demokrasi mücadele sürecektir."

HERŞEY TURKIYE'DE DEMOKRASI, İNSAN HAKLARI VE ÖZGÜRLÜKLER İÇİN!

ÇÜNKÜ, yurtdışındaki göçmen işçiler, aydınlar, gençler ve kadınlar buralarda ekmek için yaşamak zorunda kalarlarsa bunun ekonomik dolayısıyla politik nedenleri vardır. Türkiye'de demokratikleşme bunu aşmanın yolunu açacaktır.

ÇÜNKÜ, binlerce politik göçmenin yurtdışında yaşamak zorunda bırakılmasının nedeni kısıtlı demokrasiyi bile ayaklar altına alan 12 Eylül rejimidir.

ÇÜNKÜ, yurtdışındaki göçmenler Sargin ve Kutlu yoldaşların eylemlerinin başarıya ulaşmasının Türkiye'de demokrasi, insan hakları ve özgürlükler için yeni ve köklü kazanımlar getireceğini biliyorlar.

ÇÜNKÜ, yurtdışında yaşayan milyonlarca Türkleyi bulundukları ülkelerde, demokratik, insan haklarına saygı bir Türkiye'nin yurttaşları olarak başları dik dolaşmak istiyorlar.

muduru Robert Ramsay'ın yazdığı özel mektup 17 Haziran'da yapılan 2. duruşmada, Avrupa Parlamentosu Milletvekili Jens Peter Bonde tarafından Kutlu ve Sargin'a verildi. Mektup da şöyle deniyor:

...."Hakkınıza davanın başlıyor olması vesilesyle, başkan benden size Parlamentonun davanın demokratik bir ortamda yapılmasını istediğini iletmemi istedİ. İnsan haklarına saygıya derinden bağlı olan Avrupa Parlamentosu, bu davanın nasıl yapıldığını yakından izleyecetir."

ÜLKE TOPRAKLARINDA "DEMOKRASI İÇİN DAYANIŞMA"

AVUKAT SAYISI 600'Ü AŞTI

Genel Sekreterlerin savunmalarını

Üstlenmek için vekalet alan Türkiye'nin 67 ilinin Barosuna kayıtlı avukatların sayısı duruşma günü 600'ü aştı.

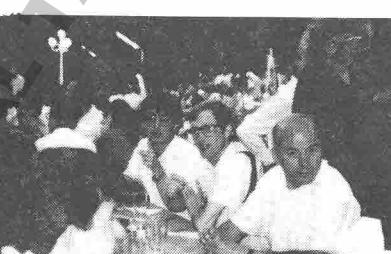
Mehmet Ali Aybar, Zülfü Livaneli, Yaşar Kemal, Mikis Theodorakis, 8 Haziran günü 1. Duruşmayı izlemek isteyen binlerce kişiden dördü

4 HAZİRAN, DEMOKRASI İÇİN DAYANIŞMA ŞÖLENİ

8 HAZİRAN, 1.DURUŞMA GÜNÜ MAHKEME SALONUNUN ÖNÜNDE

8 HAZİRAN, DURUŞMA GECESİ

Bilar A.Ş. tarafından 4 Haziran'da Beşiktaş Tarihi Çay Bahçesinde saat 15'den 24'e kadar süren bir şenlik yapıldı. Panelle başlayan şenlik, saat 20'de 5000'i aşan yurtaçın coşkun katılımıyla demokrasi çığlığını dönüştü. Panelde Aziz Nesin, Vedat Türkali, Sadun Aren, Abdurrahman Dilipak demokrasiyi ve örgütlenme özgürlüğünü tartıştılar.

Durşumanın ilk oturum günü olan 8 Haziran'da ülkenin dört bir yanından gelen işçiler, köylüler, aydınlar, kadınlar, gençler, keskin nişancıların, ortaklıta atmaca gibi dolaşıp "porte" çeken videoLU güvenlik görevlilerinin gölgésinde genel sekreterlerle dayanışmalarını dile getirdiler.

BATI AVRUPA HÜKÜMET VE PARLAMENTOLARINDAN TEPKİLER

FEDERAL ALMANYA Dışişleri bakanlığı, F.Alman Cumhurbaşkanı Weizsäcker, Başbakan Kohl ve Dışişleri Bakanı Genscher adına H.Kutlu'nun eşi Çiçek Yağıç'ya Türkiye Hükümet yetkilileri nezdinde yaptıkları girişimler ve Türkiye Hükümet yetkililerinin yanıtlarını içeren bir mektup gönderdi.

AVUSTURYA Parlamentosunda yeralan 4 partiye mensup 63 milletvekilinin imzaladığı protesto mektubu Başbakan Özal'a gönderildi.

BELÇİKA Dışişleri Bakanı Tindemans yayınladığı bir mektupta, "Bu olay beni son derece ilgilendirdi. Bundan dolayı Ankara'daki elçiliğimize ve yetkili makamlara bu olayla ilgilenmelerini söyledim. Avrupa Parlamentosu gibi AET üyesi 12 ülke bu olayla ilgili politik bir çalışmaya hazırız" dedi.

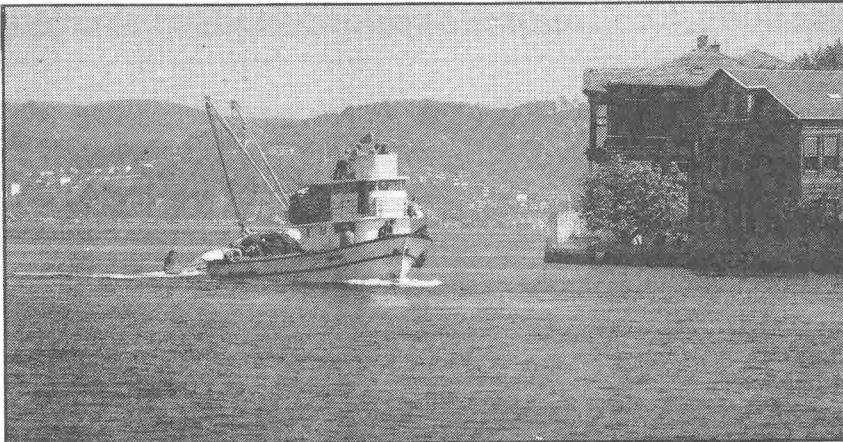
İSVİÇRE Dışişleri Bakanlığı, TIP ve TKP liderlerinin durumlarını yakından izlediklerini ve Türkiye yetkililerinden bilgi aldıklarını, yargılama sonucunun Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesine ve özellikle düşünce özgürlüğüne aykırı olması durumunda hükümet olarak Türkiye hükümeti nezdinde girişimlerde bulunma haklarının saklı olduğunu vurguladı.

PORTEKIZ Parlamentosu, TIP ve TKP Genel Sekreterlerinin derhal serbest bırakılmalarını isteyen bir karar aldı.

İNGİLTERE Parlamentosunda çeşitli partilerden 47 milletvekili, Kutlu ve Sargin'a özgürlük ve özgür politik faaliyet hakkını içeren bir çağrıyı imzaladılar.

BELÇİKA Parlamentosunda değişik partilerden 61 milletvekili Sargin ve Kutlu'un derhal serbest bırakılmasını ve Avrupa Parlamentosunun onlara ilişkin kararının uygulanmasını isteyen bir açıklama yayınladılar.

YUNANİSTAN Parlatosunda temsil edilen tüm partilerden 73 milletvekili bir çağrı yayınlayarak Genel Sekreterlerin derhal serbest bırakılmalarını istediler. Yunanistan Başbakanı Papandreu Özal ile yaptığı görüşmede konuyu dile getirdi.

TÜRKEI '88... In den Schlagzellen heißt es: "Türkei-1988, das beliebteste urlaubsland!" Die wunderschönen Küsten, einsame Straende, antike Kunstdenkmaeler, Erinnerungen an vergangene Kulturen und die berühmte Gastfreundschaft sind Attraktionen für Tausende von Touristen...

TÜRKEI '88... Die gleiche Türkei, die elementaren Menschenrechte werden missachtet. Meinungsfreiheit, das Recht auf freie politische Betaetigung, gewerkschaftliche Rechte werden den Menschen vorenthalten. Brutalste Foltermethoden gehören zu den üblichen Verhörmethoden. Zehntausende von politischen Gefangene. Der brutale Terror gegen das kurdische Volk...

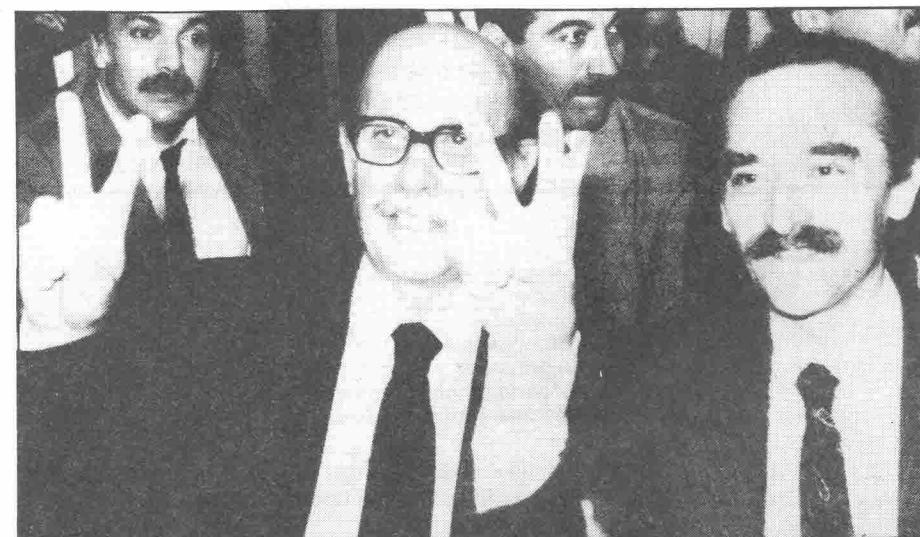
MENSCHENRECHTE, DEMOKRATIE UND FREIHEIT IN DER TÜRKEI!

120 ABGEORDNETE DES EUROPAPARLAMENTS APPELIEREN...

Der Prozeß gegen Kutlu und Sargin beginnt am 8. Juni in Ankara. Der Staatsanwalt gibt in der Anklageschrift zu, daß den beiden Generalsekretären keine Gewalttaten vorzuwerfen sind (Seite 62). In der Anklageschrift heißt es ausdrücklich, daß Kutlu und Sargin erstens wegen ihrer kommunistischen Gedanken (S.14) und Überzeugungen und zweitens wegen ihres Eintretens für die demokratischen Rechte des kurdischen Volkes (S.118) verurteilt werden sollen. Die Anklageschrift ist ein neuer Beweis für die Tatsache, daß der Prozeß gegen Kutlu und Sargin die Artikel 9,10,11 der europäischen Menschenrechtskonvention verletzt. Dieser Prozeß steht auch im Widerspruch zu den bisherigen Erklärungen der türkischen Regierung, in der Türkei demokratische Verhältnisse schaffen zu wollen.

Wir appelleren an die türkische Regierung, die beiden Generalsekretäre und alle andere Personen, die wegen ihren Überzeugungen verfolgt werden, unverzüglich freizulassen und die notwendigen Änderungen des türkischen Strafge-

Dr. Nihat Sargin und Haydar Kutlu. Beide sind unter Lebensgefahr ohne irgendwelche persönliche Vorteile zu er-

DIE RÜCKKEHR

Kutlu und Sargin, die sich seit dem Mili-

DIE RÜCKKEHR

Kutlu und Sargin, die sich seit dem Militärputsch im Jahre 1980 im europäischen Exil befanden, waren im November 1987 auf legalem Wege in die Türkei zurückgekehrt. Es war ihre erklärte Absicht, eine neue kommunistische Partei (die Vereinigte Kommunistische Partei der Türkei) zu gründen. Diese neue Partei sollte aus der Vereinigung der Arbeiterpartei der Türkei und der Kommunistischen Partei der Türkei hervorgehen.

Die beiden Generalsekretäre hatten vor ihrer Rückkehr in West-Berlin auf einer Internationalen Pressekonferenz erklärt, daß sie mit diesem Schritt einen Beitrag zum Demokratisierungssprozess in der Türkei leisten wollen.

Sargin und Kutlu wurden noch auf dem Flughafen von Ankara festgenommen und 19 Tage lang verhört und gefoltert. Danach wurden sie einem Richter vorgeführt, der sie verhaftete. Sie befinden sich seitdem im Gefängnis.

Die türkische Regierung stellt sich auf den Standpunkt, daß in der Türkei bestimmte Meinungen und Ansichten, darunter auch kommunistische Gedanken verboten sind, und daß die entsprechenden Gesetze angewandt werden müssen. Der Prozeß gegen Kutlu und Sargin sei völlig gesetzlich.

Doch die Gesetze, auf die sich die türkische Regierung beruft (es handelt sich insbesondere um die Paragraphen 141 und 142 des türkischen Strafgesetzbuches), sind im Jahre 1936 aus dem Strafgesetzbuch Mussolini Italiens übernommen worden und stehen im Widerspruch zu den Menschenrechten. Diese Paragraphen werden nicht nur gegen die Kommunisten, sondern gegen die gesamte linke Opposition eingesetzt. Zur Zeit gibt es zahlreiche Journalisten, die aufgrund dieser Paragraphen und nur wegen ihren Schriften Jahrzehntelange Haftstrafen verbüßen müssen. Die Berufung auf solche Gesetze ist nicht ein Zeichen der Rechtsstaatlichkeit, sondern lediglich ein Beweis dafür, daß in der Türkei Meinungsfreiheit und Demokratie nicht gewährleistet sind.

Die Türkei ist Mitglied des Europarates und der NATO. Sie hat die Vollmitgliedschaft in der Europäischen Gemeinschaft beantragt. Die türkische Regierung hat sich feierlich verpflichtet, die Menschenrechte zu respektieren.

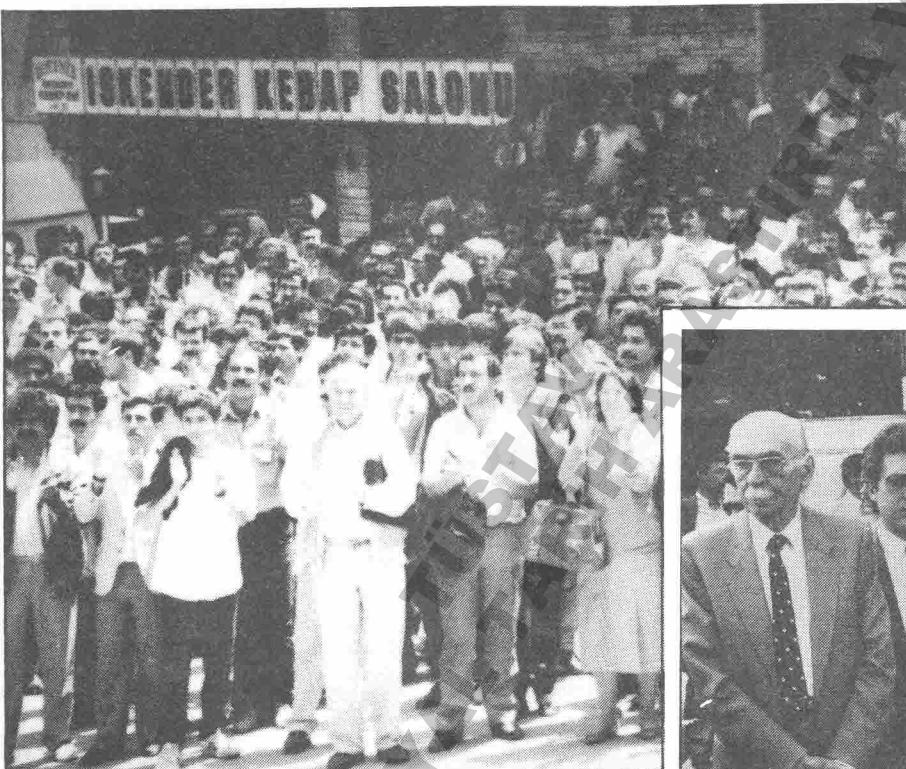
steht auch im Widerspruch zu den bisherigen Erklärungen der türkischen Regierung, in der Türkei demokratische Verhältnisse schaffen zu wollen.

Wir appellieren an die türkische Regierung, die beiden Generalsekretäre und alle andere Personen, die wegen ihren Überzeugungen verfolgt werden, unverzüglich freizulassen und die notwendigen Änderungen des türkischen Strafgesetzbuches zu veranlassen, damit die Meinungsfreiheit und die Freiheit der politischen Betätigung auch in der Türkei gewährleistet sind.

Dr. Nihat Sargin und Haydar Kutlu. Beide sind unter Lebensgefahr, ohne irgendwelche persönlichen Vorteile zu erwarten in die Türkei zurückgekehrt um die Vereinigte Kommunistische Partei der Türkei legal zu gründen.

“DER JAHRHUNDERTPROZESS”

Der zuständige Staatsanwalt, der für die beiden bekannten Politiker, Dr. Nihat Sargin (Generalsekretär der Arbeiterpartei der Türkei) und Haydar Kutlu (Generalsekretär der Kommunistischen Partei der Türkei) in seiner Anklageschrift je 500 Jahre Gefängnisstrafe fordert, bezeichnet diesen Prozess als einen Jahrhundertprozess. Tatsächlich stehen wir vor einem Gerichtsverfahren, der seinesgleichen sucht. Wie weit müssen wir in der Chroniken der Justizgeschichte zurück gehen, um etwas Vergleichbares zu finden?

600 VERTEIDIGER IM PROZESS GEGEN KUTLU UND SARGIN

Am 8. Juni 1988 begann in Ankara in dem Gebäude des Staatssicherheitsgerichtes der Prozess gegen Dr. Nihat Sargin und Haydar Kutlu. Pressevertreter wurden in den Gerichtssaal nicht hineingelassen. Etwa über 1000 Personen aus verschiedenen Städten der Türkei, darunter auch Prozeßbeobachter aus Europa hatten sich vor dem Gerichtsgebäude versammelt. Mehrere Abgeordnete der oppositionellen Sozialdemokratischen Volkspartei (SHP),

bekannte Schriftsteller (Yaşar Kemal) und Komponisten (Rahmi Saltuk, Zülfü Livaneli) sowie Persönlichkeiten aus dem politischen Leben wie M.A. Aybar, Cenan Bışakçı, Doğu Perinçek und Sadun Aren, sowie Gewerkschaftler wollten an dem Prozess teilnehmen.

600 Rechtsanwälte von 67 Anwaltskammern der Türkei haben für die Verteidigung von den beiden Generalsekretären Vollmacht bekommen.

IHRE ADRESSE IN DER TURKEI

Sie sprechen türkisch oder englisch und wollen Briefkontakt mit demokraten in der Türkei haben? Sie wollen die Leute dort persönlich kennenlernen, im Urlaub dort vorbeischauen?

All das ist möglich. Die Adressen:
ZEITGENÖSSISCHER JOURNALISTENVERBAND (Çağdaş Gazeteciler Derneği)
Fevzi Çakmak Sok 14/12 Kızılay-Ankara / TÜRKEI

VEREIN FÜR MENSCHENRECHTE (İnsan Hakları Derneği): Konur sokak 15/3 Yenisehir-Ankara, Türkei

GÜN BULLETIN (Beilage der politischen Monatszeitschrift GÜN)
856. sokak 3/502, Konak, İZMİR oder Nuru Osmaniye cad. 9/3, Cağaloğlu, İSTANBUL.

WELTWEITE SOLIDARITÄT

DAS AUSWÄRTIGE AMT DER BUNDESREGIERUNG

In einem Antwortschreiben im Namen des Bundespräsidenten Richard von Weizsäcker, des Bundeskanzlers Helmut Kohl und des Bundesaußenministers Hans Dietrich Genschers schrieb das Auswärtige Amt an die Ehefrau des Generalsekretärs der TKP, Çiçek Yagci folgendes: "Das Auswärtige Amt hat nicht verfehlt, die zuständigen türkischen Stellen auf die auch in Ihrem Schreiben zum Ausdruck kommende Sorge wegen der Inhaftierung beider Partefunktionäre in aller Deutlichkeit hinzuweisen."

Wegen der Verhaftung der Generalsekretäre der Arbeiterpartei und der Kommunistischen Partei der Türkei, Haydar Kutlu und Nihat Sargin, hat Heidemarie Wieczorek-Zeul, Mitglied des Präsidiums der SPD, ein Telegramm an den Staatspräsidenten, den Präsidenten des Parlaments und den Ministerpräsidenten der Türkei gerichtet: Im Telegramm heißt es u.a.: "Mit Bestürzung ist in der SPD die Nachricht aufgenommen worden, daß die Generalsekretäre der Arbeiterpartei und der Kommunistischen Partei der Türkei bei ihre Rückkehr in die Türkei verhaftet wurden."

Die SPD appelliert an die zuständigen Behörden der Türkei, den zurückkehrenden politischen Emigranten die vollen bürgerlichen rechte und Freiheiten zu garantieren"....

Die Bundestagsfraktion der Grünen, verschiedene Landtagsfraktionen und zahlreiche Ratsfraktionen haben gegen die willkürliche Festnahme von Haydar Kutlu und Dr. Nihat Sargin protestiert und deren unverzügliche Freilassung gefordert.

AMNESTY INTERNATIONAL

Am 19. 11.1987 hat das internationale Sekretariat von Amnesty International in London in einer "urgent action" die beiden Politiker unter seinen Schutz genommen. Amnesty International hat Haydar Kutlu und Dr. Nihat Sargin als politische Häftlinge, die ihre politischen Überzeugungen mit friedlichen und gewaltlosen Mitteln verteidigen, anerkannt.

Die bundesdeutsche Sektion von Amnesty International hat Protesttelegramme an Staatspräsident Evren sowie an Ministerpräsident Özal geschickt. In diesen Telegrammen wird eine sorgfältige medizinische Versorgung sowie die

DAS EUROPAPARLAMENT

Die Resolution des europaparlaments über Kutlu und Sargin

Betrifft: Die unrechtmäßige Festnahme am 16. November 1987 in der Türkei.

In Anbetracht der Tatsache,

- daß die Türkei mit der EG durch einen Vertrag verbunden ist;
- daß die türkische Regierung für den 29. November allgemeine Wahlen ausgerufen hat;
- daß das Europaparlament zu diesen Wahlen Beobachter entsenden wird;
- daß der Generalsekretär der Arbeiterpartei der Türkei, Nihat Sargin, und der Generalsekretär der Kommunistischen Partei der Türkei, Haydar Kutlu, in die Türkei zurückkehrten;
- daß viele europäische Abgeordnete und Mitglieder des Europaparlaments sich entschlossen, diese Persönlichkeiten nach Ankara zu begleiten.

1-stellen wir mit Besorgnis fest, daß Nihat Sargin und Haydar Kutlu bei ihrer Rückkehr von den Parlamentariern, die sie begleiteten, gewaltsam getrennt und im Polizeipräsidium der Stadt in Isolationshaft genommen wurden.

Das Europaparlament beschließt:

2-Die Forderung nach der Freilassung der beiden Persönlichkeiten und die Garantierung ihres Rechts auf freie politische Betätigung, um ihnen die Möglichkeit zu geben dem Demokratisierungsprozeß in der Türkei beizutragen

3- Die Einbeziehung der Außenminister, um ihren Einfluß im Rahmen der Zusammenarbeit bei der türkischen Regierung geltend zu machen.

4-Die Einwirkung des Vorsitzenden im gleichen Rahmen auf die Verantwortlichen in der Türkei,

5-Die Weiterleitung dieser Resolution an die Kommission, an den Ministerrat, ...an die türkische Regierung, an die Große Nationalversammlung der Türkei.

EUOPARAT

Der Vorsitzende des Rechtsausschusses des Europarats, Björn Elmsquist, und der Vorsitzende des Beratungsausschusses des Europarates, Stoffelen, protestierten gegen die Festnahme und gegen das Verbot einer kommunistischen Partei in der Türkei. Stoffelen erklärte, daß "nach den

Die SPD appelliert an die zuständigen Behörden der Türkei, den zurückkehrenden politischen Emigranten die vollen bürgerlichen Rechte und Freiheiten zu garantieren"....

DIE GRÜNEN

Die Bundestagsfraktion der Grünen, verschiedene Landtagsfraktionen und zahlreiche Ratsfraktionen haben gegen die willkürliche Festnahme von Haydar Kutlu und Dr. Nihat Sargin protestiert und deren unverzügliche Freilassung gefordert.

FDP

Die Landtagsfraktion der FDP in Niedersachsen hat ein Protesttelegramm in die Türkei geschickt und hat sich bereiterklärt an einer Informationsreise in die Türkei teilzunehmen.

DKP

Der Vorsitzende der DKP, Herbert Mies, hat den Bundespräsidenten Richard von Weizsäcker in eine Schreiben auf die Verhaftung der beiden Generalsekretäre aufmerksam gemacht und appelliert, alle zur Verfügung stehenden Mittel für das Leben dieser beiden Persönlichkeiten einzusetzen. Des Weiteren richtete Mies Protestschreiben, in denen die sofortige Freilassung der Generalsekretären gefordert wird, an die verantwortlichen Stellen in der Türkei.

ÖTV

Die ÖTV hat auf ihrem Bundesgewerkschaftstag, der vom 19. bis zum 25.6.1988 in Hamburg stattgefunden hat den folgenden Beschluss angenommen:

"Freie gewerkschaftliche Betätigungsrechte für alle demokratischen Gewerkschaften in der Türkei!

Sofortige Freilassung aller inhaftierten politischen Gefangenen sowie der Arbeiterparteiführer Dr. Nihat Sargin (Generalsekretär der Arbeiterpartei der Türkei-TIP) und Haydar Kutlu (Generalsekretär der Kommunistischen Partei der Türkei)

Der Gewerkschaftstag der ÖTV erklärt seine Solidarität mit den in der Türkei unterdrückten demokratischen Gewerkschaften und den inhaftierten politischen Gefangenen.

Er fordert die uneingeschränkte Gedanken- und Organisationsfreiheit für Gewerkschaften und Oppositionsparteien!

Er fordert weiter die Freilassung aller politischen Gefangenen!

Der Gewerkschaftstag fordert den Hauptvorstand der ÖTV auf, seine nationalen und internationalen Möglichkeiten einzusetzen, um die sofortige Absetzung des Prozesses gegen Kutlu und Sargin sowie ihre Freilassung zu erwirken"

HEINRICH BÖLL STIFTUNG

Die Gründer der Heinrich Böll Stiftung fordern die sofortige Freilassung Haydar Kutlu und Dr. Nihat Sargin. Bei einer Veranstaltung in Köln kamen über 400 Schriftsteller, Künstler, Wissenschaftler sowie Vertreter verschiedener Parteien und Initiativen zusammen. Auf dieser Veranstaltung wurde gegen die willkürliche Festnahme protestiert und die unverzügliche Freilassung gefordert.

Dr. F. ALT, Prof. E. RICHTER, GÜNTER WALLRAF

Der Fernsehintendant Dr. Franz Alt, Prof. Eberhard Richter, Prof. Dorothä Sölle, Günter Wallraf und zahlreiche andere Wissenschaftler, Künstler sowie andere namhafte Persönlichkeiten haben zur Solidarität mit der Rückkehr der beiden Generalsekretäre aufgerufen. Sie weisen darauf hin, daß dieser Schritt ein "Beispiel für die gewaltfreie Wiederherstellung der demokratischen Rechte" sei und unterstützt worden muß.

Amnesty International in Haydar Kutlu und Dr. Nihat Sargin als politische Häftlinge, die ihre politischen Überzeugungen mit friedlichen und gewaltlosen Mitteln verteidigen, anerkannt.

Die bundesdeutsche Sektion von Amnesty International hat Protesttelegramme an Staatspräsident Evren sowie an Ministerpräsident Özal geschickt. In diesen Telegrammen wird eine sorgfältige medizinische Versorgung sowie die bedingungslose Freilassung gefordert.

In einem Telegramm an Ministerpräsident Özal hat Dr. med. D. Schnitzer im Namen von 1800 Ärzten und Psychologen des Arbeitskreises von Amnesty International die sofortige Freiheit von Haydar Kutlu und Dr. Nihat Sargin gefordert.

Amnesty International in Haydar Kutlu und Dr. Nihat Sargin als politische Häftlinge, die ihre politischen Überzeugungen mit friedlichen und gewaltlosen Mitteln verteidigen, anerkannt.

Der Vorsitzende des Rechtsausschusses des Europarats, Björn Elmsquist, und der Vorsitzende des Beratungsausschusses des Europarates, Stoffelen, protestierten gegen die Festnahme und gegen das Verbot einer kommunistischen Partei in der Türkei. Stoffelen erklärte, daß "nach den Menschenrechtsnormen des Europarates in der Türkei keine parlamentarische Demokratie besteht und die Menschenrechte nicht beachtet werden. Die Türkei ist das einzige Land in Europa, in dem die kommunistische Partei verboten ist, und das ist unbegreiflich". Sowohl Elmquist als auch Stoffelen erklärten, daß sie den Fall Kutlu und Sargin vor den Rechtsausschüssen bringen werden.

EUOPARAT

40000 UNTERSCHRIFTEN IN DER TÜRKEI

Drei von den bekanntesten Schriftstellern der Türkei, Aziz Nesin, Vedat Türkali und Demirtas Ceyhun, haben eine Erklärung veröffentlicht die bis jetzt von über 40000 Personen darunter sehr viele berühmte Persönlichkeiten unterschrieben wurde. In der Erklärung heißt es u.a.:

"Wir sehen es als unsere patriotische Pflicht, die Verantwortlichen in den Staatsapparaten, wegen unmenschlichen Praktiken, die unser Land vor den

Augen der modernen Welt erniedrigen, zu mahnen. Seit langem existierende Folter wurde, besonders nach dem 12. September 1980 systematisiert und bis heute verstärkt durchgeführt. Die letzten Opfer, die in der Presse erschienen sind, sind die Generalsekretäre von TKP und TIP, Haydar Kutlu und Nihat Sargin." Sie fügten hinzu, daß Haydar Kutlu und Nihat Sargin sicher, leider nicht die letzten Gefolterten sein werden und forderten:

1. Abschaffung jeder unmenschlichen Praxis in unserem Land.
2. Abschaffung von antidemokratischen Artikeln in der Verfassung und anderen Gesetzen (Paragrafen 140, 141, 142 und 163 des StGB) die die Menschenrechte und Freiheiten einschränken.
3. Letztes Beispiel der menschenverachtenden Praxis ist die Folterung des Generalsekretärs der TKP, H. Kutlu und des Generalsekretärs der TIP, N. Sargin. Dieser Vorfall muß lückenlos aufgeklärt werden und die Folterer müssen ohne Folter zur Rechenschaft gezogen werden."

AUS DEN PARLAMENTEN UND REGIERUNGEN IN EUROPA

ÖSTERREICH: 63 Abgeordnete von 4 Parteien im österreichischen Parlament wandten sich mit einem Protestschreiben an Ministerpräsident Özal und forderten die Freilassung der beiden Generalsekretäre.

SCHWEIZ: Das Aussenministerium der Schweiz erklärt, daß das Ministerium sich von den türkischen Stellen über den Fall der Generalsekretäre erkundigen lässt, und wenn das Gerichtsverfahren gegen die Normen der Europäischen Menschenrechtskonvention stößt, den Fall nicht schweigend beobachten wird.

ENGLAND: 47 Abgeordnete von verschiedenen Parteien unterzeichneten einen Aufruf mit der Forderung "Freiheit und freie politische Betätigung für Sargin und Kutlu".

GRIECHENLAND: 73 Abgeordnete von allen im Parlament vertretenen Parteien wandten sich mit einem Aufruf an die türkische Regierung für die sofortige Freilassung der Generalsekretären..

PORTRUGAL: Das portugisische Parlament hat einen Beschluss gefasst, in dem die Freilassung von Kutlu und Sargin gefordert wird.

BELGIEN: Der belgische Aussenminister schrieb in einem Brief u.a.: "Dieser Vorfall hat mich sehr interessiert. Deswegen habe ich unsere Botschaft in Ankara und die zuständigen Behörden beauftragt, diesen Vorfall zu verfolgen." 61 Parlamentarier von verschiedenen Parteien im belgischen Parlament haben eine Erklärung abgegeben, in dem die sofortige Freilassung der Generalsekretäre gefordert wird